

Vive la France via satellite

Niet iedereen heeft even hard 'Vive la France' gejubeld, toen recent duidelijk werd dat aan de ongecodeerde verspreiding van de publieke zenders France 2, -3, en -4 een einde kwam. Altijd waren ze free to air te ontvangen via Eutelsat 5 west. In feite is dit nog steeds zo, maar de aanvoer is alleen voor het Franse Digitenne (TNT) bestemd en in een norm die met reguliere satelliet ontvangers niet meer te zien is. Zoals dit voorheen met de SD-multiplex, en daarvoor in het analoge tijdperk, wel het geval was. Tot overmaat van ramp besloot vrijwel gelijktijdig ook TF1 haar aanvoer voor de Zwitserse kabel onzichtbaar te maken. Tenzij je over een DVB-2X ontvanger en een schotel op Eutelsat 33 oost beschikt. Een slimme zet, er is nog steeds een free to air aanvoer, maar vrijwel niemand kijkt nog mee.

Voor wie het allemaal wat te technisch klinkt, wat in feite het geval is dat de free to air uitzendingen allemaal aanvoer signalen waren voor andere netwerken. En dat die ongecodeerd in heel Europa uit de lucht konden worden geplukt ligt gevoelig, want voor lang niet alle programma's hebben 'Frankrijk 1, 2 en 3' de uitzendrechten buiten hun eigen landsgrenzen. Is de satellietkijker nu voorgoed verstoken van Franse zenders? Mais non! Wel moet meer moeite worden gedaan. We zetten twee mogelijkheden onder elkaar. De lastigste mogelijkheid, namelijk TNT Sat via Astra 1, laten we buiten beschouwing.

Dat we TNT Sat (van CanalSat) niet nader toelichten komt omdat hiervoor een eigen aparte decoder nodig is, een adres in Frankrijk en de smartcard heeft een geldigheidslimiet. De andere twee opties zijn TélésAT van de M7 Group S.A. én Fransat. We lichten van beiden de voor- en nadelen toe. Via TélésAT zijn met een basispakket van slechts 12,90 euro per maand overal in Europa de Waalse zenders (diverse programma's van RTBF en RTL TVi) en in elk geval ook TF1 HD, France 2 HD, France 3, France 4 en France 5 te zien. Daarnaast bovendien zeer veel andere Franse zenders. Dit is

wat dat betreft het meest complete Franstalige pakket en ook het eenvoudigst verkrijgbaar én technisch realiseerbaar. Een TélésAT kaart kan in heel Europa, dus ook Nederland, worden aangeschaft in combinatie met de witte CI-module van M7 Group S.A. De ontvangst vindt plaats via de bekende en ook bij ons veelgebruikte Eutelsat Hotbird op 13 graden oost in combinatie met Astra 1 op 19,2 oost. De CI module en kaart werken op dezelfde manier als bijvoorbeeld een CanalDigitaal smartcard in vrijwel elke ontvanger met common-interface sloten. We raden wel aan om TélésAT uitsluitend in combinatie met de M7 module te bekijken. Dit omdat een aantal Franse zenders, met name degene die ook via de Astra-1 op 19,2 oost worden betrokken, extra codeerbeveiliging kennen. Met interne softcams gaat dit pakket dan ook niet goed werken. Een gratis alternatief bestaat, maar is iets lastiger.

Via de satelliet waarop de Franse publieke zenders ongecodeerd te zien waren, de Eutelsat 5 west, is namelijk Fransat te zien. Dit is een alternatief via satelliet voor het Franse Digitenne aanbod, dat in hoogwaardig HD wordt doorgegeven. Alle regionale France-3 HD kanalen en ook alle regionale Radio France Bleu stations zitten daarin. Echter weer geen Waalse zenders. Naast een schotel die is uitgericht op 5 graden west volstaat het in Frankrijk (of via internet) aanschaffen van decoder met kaart. Eenmalig en zonder adres, gelimiteerde geldigheidsduur of andere poespas. Ook kan Fransat naar keuze met de bijgeleverde Neotion 1.3 CI+ module worden gebruikt, maar dit werkt lang niet in elke decoder. De VTI image in Enigma decoders ondersteunt dit, andere software mogelijk (nog) niet. Tot slot - maar dat is wel materie voor gevorderden - is met Oscam op de enigma Linux decoders een losse Fransat kaart aan de praat te krijgen. Fransat heeft een eenmalige aanschafprijs onder de honderd euro en werkt dan voor altijd. De beeldkwaliteit bij Fransat is haarscherp. Wie graag Franse tv wil en er met al deze info toch nog niet uitkomt, kan natuurlijk altijd nog de satellietpecialzaak om hulp vragen.